

Aan

GS

Kopie aan

Directie PNH, [redacted] (JZ), [redacted] (Grond)

Uw contactpersoon

[redacted]
CZ/CIO

Telefoonnummer +3123 [redacted]

[redacted]@noord-holland.nl

Betreft: Pilot Actieve Openbaarmaking (hoort bij GS nota
1540935/1540937)

Memo

10 november 2020

1 | 7

Samenvatting voorstel

Doel: het inrichten van een pilot actieve openbaarmaking met betrekking tot het dossier Jaagweg door het project Transparante en Open Provincie (TOP) in samenwerking met het projectteam zonneweide Jaagweg en met inhoudelijke en praktische ondersteuning van de Wob-coördinatiedesk (WCD).

Voor deze pilot wordt, in beginsel zonder formele besluitvorming van GS, doorlopend en periodiek informatie actief openbaar gemaakt. Daarmee wordt bedoeld: openbaarmaking voordat er een verzoek om informatie is ingediend. Hiervoor is een beoordelingsschema opgesteld, zie bijlage 2 bij de GS nota. Hierin wordt aangegeven welke informatie actief openbaar gemaakt wordt en welke stappen hiervoor genomen worden. Ook wordt actief met de buitenwereld gedeeld welke informatie niet gepubliceerd wordt.

Na evaluatie leidt de pilot mogelijk tot een provincie brede werkwijze en tot beleidsregels waarin de uitgangspunten van actieve openbaarmaking door de provincie zijn vastgelegd en die daarmee voor een ieder kenbaar zijn.

Toelichting

Het project TOP geeft uitvoering aan de ambitie van Noord-Holland om een transparante, open en toegankelijke provincie te zijn. Deze wens wordt ook uitgesproken in het coalitieakkoord Duurzaam Doorpakken. Met publiek geld gefinancierde informatie behoort in beginsel voor het publiek toegankelijk te zijn en het verder delen van kennis en informatie met belanghebbenden en publiek is nodig voor het effectief samenwerken in beleid.

Hiervoor zijn en worden reeds stappen gezet. Zo wordt gewerkt aan een open data register voor het toegankelijk maken van onze provinciale open data, wordt samengewerkt met andere bestuurslagen binnen het nationale actieplan Open Overheid en worden de eerste stappen gezet voor de implementatie van de Wet open overheid (Woo).

Een ander voorbeeld is de manier waarop sinds enige tijd wordt omgegaan met Wob-verzoeken. Uitgangspunt daarbij is om zoveel mogelijk een formele procedure te voorkomen door te bezien hoe je de verzoeker het beste ter wille kunt zijn. Inmiddels wordt 30 procent van de binnengekomen Wob-verzoeken, in overleg met de verzoeker, op een informele wijze afgedaan.

De Wet open overheid

Het wetsvoorstel Woo onderstreept het belang van openbare overheidsinformatie. Dit wetsvoorstel, dat naar alle waarschijnlijkheid in 2021 in werking zal treden, spoort overheden aan om informatie actief openbaar te maken en maakt dit voor 11 categorieën verplicht. Na vaststelling zal de Woo de Wob vervangen. Hierbij zal een ruime overgangperiode van toepassing zijn.

Praktisch gezien speelt ook de omstandigheid dat Wob-verzoeken steeds complexer en omvangrijker worden een belangrijke rol. In dat verband gaat actieve openbaarmaking in ieder geval bijdragen aan het verder afbakenen van de omvang van Wob-verzoeken en zal mogelijk ook het aantal Wob-verzoeken kunnen terugdringen. Geïnteresseerden zullen bijvoorbeeld eerst op de website gaan kijken wat de provincie in dit dossier beschikbaar heeft gesteld en vervolgens bepalen of een Wob-verzoek nog nodig is. De ervaring leert dat daardoor minder of in ieder geval minder bewerkelijke Wob-verzoeken over zo'n onderwerp worden ingediend. Garanties zijn er echter niet.

Pilot

De toenemende vraag naar transparantie en openbaarheid van informatie biedt een uitstekende uitgangspositie om als provincie op dit vlak verder door te pakken.

Om hieraan uitvoering te geven en structureel, zorgvuldig en efficiënt informatie actief openbaar te kunnen maken, is het wenselijk nu praktijkervaring op te doen. Door gericht te experimenteren in de vorm van een afgebakende pilot ontstaat meer zicht op de gevolgen voor de inzet van capaciteit, voor de inrichting van processen en systemen, de problemen en dilemma's die daarbij kunnen ontstaan en de mogelijke oplossingen.

Het dossier 'zonneweide Jaagweg' biedt deze mogelijkheid. Het is een bekend dossier met veel aandacht van burgers die willen weten wat de provincie doet. In dit verband ontvangt de provincie jaarlijks een omvangrijk Wob-verzoek waarvan de afhandeling veel tijd kost, terwijl we van te voren eigenlijk al weten dat dit verzoek eraan komt.

Daarmee is overigens niet gezegd dat er vanuit wordt gegaan dat het actief openbaar maken van informatie minder tijd kost. Integendeel, zeker in de eerste periode van de pilot zal het structureel archiveren, categoriseren en opruimen van informatie veel tijd kosten. Maar juist doordat binnen dit dossier veel verschillende soorten documenten aan de orde komen en meerdere afdelingen betrokken zijn, leent het zich uitstekend voor de pilot en kunnen we daar veel van leren.

1. Ordenen van informatie

De pilot dwingt betrokken provincie-medewerkers de informatie rondom dit dossier beter te structureren, te archiveren, te bewaren op de juiste plek, niet-archiefwaardige documenten weg te gooien en een logboek bij te houden, kortom: *het dwingt medewerkers de informatiehuishouding op orde te brengen.*

2. Beoordelen van informatie

Vervolgens kan de geordende informatie actief openbaar worden gemaakt volgens een daartoe opgesteld beoordelingsschema. Zo'n schema biedt inzicht in welke categorieën documenten in aanmerking komen voor actieve openbaarmaking en welke niet. Daarnaast moet het inzicht bieden in de vindbaarheid en bewerkelijkheid van de desbetreffende informatie en laat het zien of de informatie reeds openbaar is dan wel nog openbaar moet worden gemaakt en in welke periode.

Het actief openbaar maken van de informatie vergt dezelfde inhoudelijke beoordeling als een Wob-verzoek, en kent daarmee dezelfde waarborgen of redenen om bepaalde informatie niet openbaar te maken. Dit proces kent dus ook dezelfde politieke en publicitaire risico's. Met behulp van de juridische kaders, het hiervoor genoemde beoordelingsschema dat zorgt voor een bepaalde mate van voorspelbaarheid, de betrokkenheid van de sector Communicatie en de betrokkenheid van de desbetreffende portefeuillehouder in geval van informatie die naar aard en inhoud vraagt om een bestuurlijke toets, worden deze risico's zo klein mogelijk gehouden.

Het streven is de volgende document categorieën (gebaseerd op de gevraagde informatie in de eerder ingediende Wob-verzoeken) na de

gebruikelijke Wob-beoordeling en rekening houdend met zienswijzen van derde-belanghebbenden zo veel als mogelijk actief openbaar te maken:

- nota's
- memo's
- verslagen
- brieven
- opdrachten
- rapporten
- Wob, bezwaar- en beroepsprocedures

Op termijn zal binnen de pilot ook gekeken worden naar het actief openbaar maken van e-mailverkeer en sms/whats app berichten. Voor een vlot verloop, wordt voorgesteld dat de informatie die valt binnen deze kaders, zoveel mogelijk zelfstandig actief openbaar gemaakt wordt. Dat wil zeggen: zonder voor ieder document goedkeuring aan GS te vragen. Dit betekent dat wordt voorgesteld om de Wob-coördinatiedesk, in casu de Wob-coördinator, mandaat en machtiging te geven voor het zelfstandig en actief openbaar maken van informatie. Informatie die naar aard en inhoud vraagt om een bestuurlijke toets wordt uiteraard wél aan de desbetreffende portefeuillehouder voorgelegd.

3. Anonimiseren van informatie De informatie die uiteindelijk wordt gepubliceerd wordt uiteraard ook geanonimiseerd, zoals bij de Wob gebruikelijk. De bewerkelijkheid hiervan wordt verminderd door de aanschaf van anonimiseringssoftware. Deze software kan automatisch anonimiseren, maar ook documenten ordenen en bijvoorbeeld ontdebellen.

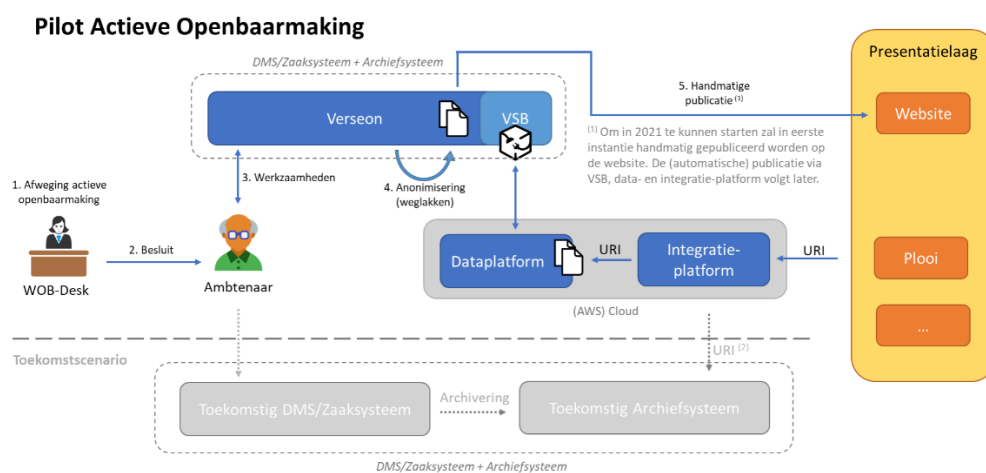
Omdat deze software ook op andere dossiers de werklast voor o.a. de WCD aanzienlijk vermindert, en nodig zal is voor een voorspoedige implementatie van de Woo, is de inkoopprocedure hiervoor reeds gestart. Het streven is dat hiermee vanaf januari 2021 gewerkt kan worden.

4. Publiceren van informatie

Ten slotte wordt de informatie gepubliceerd op het internet. Voor de pilot zal hiervoor gebruik gemaakt worden van de projectpagina zonneweide Jaagweg op de website van de provincie.

Omdat we met de pilot ervaring op willen doen voor een goede implementatie van de Woo worden hiervoor zoveel mogelijk, waar relevant, de richtlijnen gevolgd die KOOP (het kenniscentrum voor officiële overheidspublicaties) stelt voor het Platform Open

Overheidsinformatie (PLOOI). Deze richtlijnen maken het eenvoudiger om overheidsinformatie op een gestandaardiseerde manier openbaar en vindbaar te maken voor een breed publiek. PLOOI ondersteunt organisaties in het kunnen voldoen aan de eisen van de Woo als deze in werking treedt.

5. Start, evaluatie en vervolg

Het streven is om per 1 januari 2021 te starten met de pilot, met een looptijd van een jaar.

De pilot wordt tussentijds regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van feedback die intern, bij Gedeputeerde Staten, bij de gemeente Koggenland en bij stakeholders / omgeving wordt opgehaald. Het is de bedoeling dat we als organisatie hiervan leren, zodat de stappen richting actieve openbaarmaking in het kader van de Woo definitief gezet kunnen worden, en de impact van deze wet op de organisatie straks minder groot is.

De pilot leidt mogelijk tot een andere werkwijze in hoe we als organisatie omgaan met onze informatie, een betere informatiehuishouding en beleidsregels waarin de uitgangspunten van actieve openbaarmaking door de provincie zijn vastgelegd.

Capaciteit

Een doorlopend proces van actief openbaar maken kost vanzelfsprekend extra capaciteit. Met name geldt dit voor het project zonneweide Jaagweg. Een goede informatiehuishouding opzetten kost immers veel tijd.

Het project zonneweide Jaagweg zal hierin ondersteund worden door het project TOP en de WCD. Ook wordt er bekeken of er via de sector JZ een stagiair aangetrokken kan worden die het project kan ondersteunen bij het ordenen van de informatie.

Hier tegenover staat dat de regie over de openbaarmaking meer in eigen hand is. Daarnaast zal de anonimiseringssoftware het proces vereenvoudigen, wat de werkdruk voor de WCD aanzienlijk vermindert.

Voor deze pilot wordt geen extra formatie gevraagd.

Communicatie

In geval informatie naar aard en inhoud vraagt om een bestuurlijke toets, wordt de sector Communicatie betrokken voor het maken van een afweging. Daarnaast wordt communicatie betrokken bij het informeren van de organisatie over deze pilot.

De gemeente Koggenland en bij de provincie bekende stakeholders worden direct na het besluit van Gedeputeerde Staten geïnformeerd over dit besluit. Zij worden dan ook gevraagd om in de loop van de pilot feedback te geven. Het gaat dan om hun ervaringen met de wijze

waarop publicatie plaats vindt, de vindbaarheid en hun informatiebehoefte.